

АДБИНА РОМЖИНСКЪ

AVEILLE MOLDAVE

ГАЗЕТЪ ПОЛІТІКЪ, ШІ ЛІТЕРАЛЪ | GAZETTE POLITIQUE ET LITTERAIRE

ЕШІ І.

Нѣмзрѣл елевѣлор кѣ шедеге ла Инстѣтѣ-тѣ Академік ші ачел а стѣпендістѣлор цзѣнѣці де асемѣне кѣ келтѣвала Статѣлѣ, ші алкѣтѣ-інд 110 персоане, фѣнд пісте комплет, Е-пѣтропіа лѣмѣцѣтѣрѣлор пѣвлѣче лѣнѣцінѣцѣлор прѣн ачѣста не пѣрѣнѣці: кѣ де астіл лѣнѣнѣте нѣ сѣ ва пѣтѣ прѣімі нѣч ѣн сѣолер кѣ шеде-ге ла Инстѣтѣтѣрѣ пѣн ла генералнѣкѣл ексамен анѣлѣ 1839 Юліе, кѣнд локѣрѣле ваканте, сѣ вор пѣтѣ доѣнѣді нѣмаї прѣн конкѣрс (чел че сѣ ва арѣта маї вреднѣк) потрѣвѣт кѣ лѣцѣрѣле лѣнѣтрѣ ачѣста стѣторнѣчѣте.

Кѣрѣ ерѣл Ромѣнск кѣпрѣнде ѣрмѣтѣорѣле: „Булетѣнѣл офѣціал сѣѣт Но. 62 кѣпрѣнде ѣн рапорт ал Ворнѣчѣї темнѣцелор кѣтрѣ М. С. Прѣл Дѣнѣлѣцѣтѣл нострѣ Домнѣ асѣпра ашѣлѣ-рѣї ші стѣторнѣчѣрѣї прѣн сѣте а дѣжнѣчѣлор Стѣ-тѣлѣ че сѣнт сѣѣт адмѣнѣстраціа ачѣцѣї Вор-нѣчѣї, ші карѣ пѣнѣл аѣлм се нѣмѣ цѣганѣ рѣвѣ лѣ Домнѣї. Ачѣстѣ клас де оаменѣ, дѣпѣ че сѣѣ стрѣнѣ дѣн вѣаца лор номѣдѣл потрѣвѣт кѣ ашѣлѣмѣнтеле регѣлѣментѣре, ші дѣпѣ че сѣѣ ашѣлѣт прѣн сѣте кѣ каселе лор ла лѣнѣе прѣн стѣрѣїтѣореле сілѣнѣе але Д. Колонелѣлѣ Хѣ-рескѣл лѣнѣпѣлѣнѣторѣл дѣторѣїлор де Ворнѣк ал темнѣчѣлор, аѣлм аѣ лѣнѣтрѣт ші еї лѣн кѣтегорѣ ші дрѣпѣтѣрѣле тѣтѣрѣр Ромѣнѣлор дѣжнѣчѣ ші слѣвоѣї. Прѣн рапортѣл ачѣста Д. Хѣрескѣл фѣче арѣтарѣ М. С. кѣ Ворнѣчѣї аѣ лѣѣт мѣ-

JASSY.

Le nombre des élèves internes à l'Institut de l'Académie et celui des boursiers, entretenus aux frais de l'Etat, étant au grand complet, et formant en tout 110 individus, la Curatelle de l'instruction publique, porte à la connaissance des parens qu'aucune nouvelle reception d'écoliers internes ne peut désormais avoir lieu jusqu'à l'examen général de l'année 1839, mois de Juillet, lorsque les places vacantes pourront être postulées par concours, conformément aux dispositions qui existent à cet égard.

Le Courrier Romounique publie ce qui suit: „Le Bulletin officiel, N. 62, contient un rapport de la Vornicie des prisons adressé à S. A. S. sur l'établissement fixe dans des villages des tributaires qui sont sous l'administration de cette Vornicie et qu'on nommait jusqu'à présent esclaves cigains de la couronne. Cette classe d'hommes, après avoir été détournés de leur vie nomade selon les institutions réglementaires, après avoir été installés dans des villages avec leurs maisons bâties au cordeau, par les soins assidus de Mr. le Colonel Cheresco, chef de cette Vornicie, sont entrés dans la catégorie de chaque Valaque libre et non privilégié. Par ce rapport, Mr. Cheresco porte à la connaissance de S. A. S. que la Vornicie a pris des mesures par le moyen

сърї прїн цїрквларе шї прїн славѣашїї сзї ка ко-
пїї ачестор оаменї сз се вотеже де ромѣнї сз-
тенї ка лнхметрїндѣсе шї апропїндѣсе ѡнѣл
кѣ алѣл прїн рѣденїа вїсерїчѣскз сз лнчѣпз а
їмїта шї а се лмпзртзшї де обїченѣрїле челе
блннде шї де чївїлїзацие; шї фаче рѣгзчївнє
лнхз М. С. ка сз порончѣскз а се фаче пѣ-
нере ла кале спре а се словозї шї а се пѣтѣ
лѣл лнтрѣ правїлнїкз кзсзторїе взрѣацї шї фе-
меї еманчїпацї дї Статѣлѣї, кѣ взрѣацї шї фе-
меї ромѣнї шї словозї, лѣкѣ че нѣ пѣцїн ва
маї контрїевї спре чївїлїзарѣ ачестор оаменї
че пѣнз акѣм нѣ се вѣвѣра де дрептѣрїле оа-
менїрїї.

М. С. Прѣ Анзалатѣл нострѣ Домн каре
де ла сѣрѣ Са пе скаѣнѣл Домнск тот д'ѣв-
на лѣ фост рѣззѣл чєл маї статорнїк де орї
че лѣкѣ мѣнтѣїтор шї прївїтор спре лнїнїтїре,
фаче ѡрмзтоарѣ рєзолѣцїе кзтрѣ Ч. Департа-
мент ал чєлор дїн лзѣнтрѣ:

„ Департаментѣл ва лѣл л де апропє лн-
„ грїжїре ачѣстз лнцзлѣптз вїкѣрїре прїн ка-
„ ре лн деплїнїторѣл Ворнїчїеї темнїцїлор прї-
„ сосєце лнтрѣале сале лзѣдате лѣкѣрѣї, шї
„ лнцзлегѣндѣсе кѣ Окжрѣмѣрѣ Сф: Мїтро-
„ полїї, ва фаче кѣвенїта пѣнере ла кале, пѣ-
„ блїкѣндѣсе кз ачїї дѣжнїчї, се сокотєск шї
„ сѣнт словозї ка шї чїеланцї дї сачєлор, шї
„ нѣ сѣнт нїчї кѣм лн категорїа чєлор че се
„ афлз пе ла партїкѣларї ровї цїганї. “

Романїа дїн 21 Септемвриє пѣлїкз ѡр-
мзтоарїле:

Газета Стрѣѣскз де ла 27 Авг: кѣпрїнде
ачєст артїкѣл дїн Белград лн 26 Авг: „ Ієрї
лндатѣ дѣпз амѣзззї, аѣ трєкѣт пе лннз
Белград вапорѣл аѣстрїан Софїа спре а пѣл-
тї пе рѣлѣ Сава лн сѣсѣл апїї. Ачєста єсте
чєл дїн тзї вапор че с'ѣл вззѣт пзннз акѣм
пе Сава. Скопосѣл ачєстїї дїн тзї пѣлїрїї,
дѣпз кѣм сз аѣде, єсте ка сз мѣргз пзннз ла
Сїсек*, шї дѣкз ва лнгзѣлї адѣжнїчїмѣ апєї,

* Сїсек єсте ун орѣшел пе малѣл дрепт аа Савїї; лн-
емпѣл пєпїру марєлє нєгоц де вукаше че сѣ фаче аколє.

*de ses employés et par des circulaires pour
que les enfans de ces peuplades soient tenus
sur les fonts baptismaux par des villageois,
afin de leur communiquer, en les rapprochant
par la parenté de l'église, nos moeurs et nos
coutumes plus douces; et supplie en outre S.
A. S. de permettre les liens du mariage en-
tre les femmes de l'état émancipées et les hom-
mes de l'état émancipés avec des hommes et
des femmes Valaques, rapprochement qui con-
tribuera encore à l'adoucissement de leurs
moeurs. S. A. S. qui depuis son avènement
au trône a toujours été le soutien de chaque
projet salutaire et tendant à propager les pro-
grès, apostille le rapport ci-dessus mentionné
au ministère de l'Intérieur avec la résolution
suivante:*

„ Le département de l'Intérieur prendra
„ en considération le projet sage par lequel le
„ chef de la Vornicie des prisons ajoute à ses
„ actions honorables, et, d'intelligence avec
„ l'administration de la métropole, il devra
„ prendre les mesures nécessaires pour faire
„ savoir que ces tributaires de l'état sont lib-
„ res aussi bien que tous les autres villageois
„ Valaques et ne se trouvent pas dans la ca-
„ tegorie de ceux qui sont cigains-esciaves des
„ particuliers.

ка сз черчєтєжє дѣкз сз полтє лнтемєїа
пѣлїрїѣ кѣ вапор фзрѣ повєорѣ пе ачѣстз лнз.
Пєнтрѣ ачєст сѣжршїт мєрѣе вапорѣл гол пе
лнз лн сѣс. Дѣпз лтоарчєрѣ де ла Сїсек ва
лнкзрѣкѣ мзрфѣрїї.

НОВІТАЛЕ ДІН АФАРЬ.

ТЪРЧІА.

Ла Константїнополї аѣ сосїт лн 28 Авгѣст
Кѣпѣдан-вєїл (лн тзї адмїрал а флотєї),
вєнїнд де ла Смїрна, асѣпра ѡнѣї вѣс де ва-
пор; лн кѣрѣнд єл аѣє сз се лнтоарчє нѣрѣ
ла флота Тѣрчїѣскз. Гѣвєрнаторѣл де ла Смїр-
на Дєдє Ага, асємїне сосїсе лн капїталїе, а-

сѣпра васѣлѣи де вапор Австріенск: Стамбул.
 Новіталіле прііміте дін Дарданеліле аратз
 кѣмкз Крзескѣл Марс-Британік вице-адмірал
 Стопфорд, сосісе лн 24 Август ла Тене-
 дос кѣ ескадра са; тот-одатз арѣнсесз ла
 Вѣрла тріі алте вале де лініе Енглезе дін ка-
 ре доѣз с'аѣ ѣніт кѣ ескадра вице-адміралѣлѣи
 Стопфорд. Флота Тѣрчѣкѣз, сѣѣ команда лѣи
 Капѣдан Паша, сѣз порнісе де ла Вѣрла ла
 Чесме. Ён вас Оландез ѣ Хендріка Еліза-
 бет ѣ с'аѣ атакат де хоѣи де маре лнтре
 інсѣла Схіо ші Інсара; командорѣл Австріенск
 варонѣл Бандіера, лнцііицѣндѣсе де ачѣстз
 лнтзмпаре, аѣ трімес лндатз врігѣл Мон-
 текѣкѣлі спре а вѣѣта пе ачѣі піраѣі.

— ⊗ —
А В С Т Р І А .

Де ла Песта лнцііицѣлзз кѣмкз л 3 Септ:
 аѣ арс пннз а доѣла зї мѣлте касе дін каре с'аѣ
 пріічїніт ачестеі політїі гар лнсзмнзтоаре даѣне.

— ⊗ —
К Р Ъ І А Л О М Б А Р Д О - В Е Н Е Ц І А Н Ъ .

М. М. Сале Ампратѣл ші Ампратѣсѣ
 с'аѣ порніт л 18 Септемврие де ла Лоді, ші
 тот лн ачѣіа зї сара, аѣ сосіт ла Бергамо,
 ѣнде і ашента архїдѣчїі Франц-Карло, До-
 довіго, Іоан і вице-Краѣл Раїнер, ші ѣнде
 аѣ трас ла палатѣл фаміліі Терѣі. Сара, М.
 М. Сале аѣ візітат ілѣмінаѣіа політїі ші а
 лнѣнцїѣрзрілор, прііміндѣсе претѣтїндене кѣ
 віе мзртѣрісіре де ѣѣіре дін партѣ попорѣлѣи.
 Дн 20 дїмінѣцз, дѣпз че М. М. Сале Ам-
 пратѣл ші Ампратѣсѣ аѣ прііміт лн аѣдї-
 енціе ѣде адїо пе дѣка ші дѣкеса де Дѣка
 (че венісе кѣ о зї маїнаїнте ла Бергамо спре
 лї ѣра) прекѣм ші пе тоате лналтеле дрегзто-
 ріі, М. М. Сале сѣѣ порніт ла Брешіа, ѣн-
 де аѣ арѣнс ла 1 чѣс дѣпз амѣзз, лн
 мїжлокѣл сѣнзрїі де клопоте ші вѣѣрїа об-
 щѣкѣз, трзгѣнд ла палатѣл Мартїнего. Тот ла-
 чѣіа зї М. Са Ампратѣл ші стрѣлѣчїта са со-
 цїе аѣ візітат тоате лѣѣрѣіле інтересанте де

ла Брешіа, ашезѣмнѣтѣріле пѣвлїче, вісєрі-
 челе, вївлїотїчеле, галєрііле де зѣгрзкеле.
 Дн 21 аѣ ѣрмат аѣдїенціа дрегзторїілор мї-
 літарї шї а новлесїі, дін каре персоанеле челе
 маї алесе, аѣ аѣѣт чїнстѣ а прѣнзї кѣ Мз-
 ріріле Сале.

Прїн ѣн рескрїпт дін 14 Септемврие, адре-
 сѣіт кзтрз архїдѣка вице-краѣл, М. С. Ам-
 пратѣл аѣ хотзрїт сомз де 60,000 ліре
 пентрѣ невоєшїі че аѣ лнфзцїшат петїціі
 (жалове) кзтрз габїнетѣл Ампратѣск, лн вре-
 мѣ петречїрїі М. С. ла Мілано.

М. С. Ампратѣл аѣ адресѣіт кзтрз вице
 Краѣл о лкз алтз скрїсоаре, прїн каре і мзртѣрі-
 сеше депліна са мѣлцзмірѣ шї кѣноціицз пентрѣ
 довезїле де ѣѣіре че претѣтїндене аѣ прїі-
 мїт л тречерѣ са прїн Крзїа Ломбардо Вене-
 ціалз, прекѣм шї пентрѣ орѣндѣтала че аѣ
 афлат пїн ашезѣмнѣтѣріле і старѣ лнфлор-
 рїтз а інстїтѣцїілор де індѣстріе шї а мзестрїеі.

Кардіналѣл-архіепїскоп де ла Мілано, аѣ
 прїіміт де ла М. С. Ампратѣл ордїнѣл чел
 маре а Сѣ: Стефанз гѣвернаторѣл Ломбар-
 діі контеле Хартер: ордїнѣл чел маре де
 Деополд, шї контеле Радеѣкї генерал-комен-
 дантѣл трѣпелор Ломбардо-Венеціане; ордїнѣл
 коронєі де фер а класѣл лнтзї. Дн деосзѣіт,
 М. С. аѣ маї декорат кѣ ордїнѣл Велерїі де
 аѣр: пе контеле Галаратї де ла Мілано; пе
 контеле Контарїні де ла Венеціа; кѣ крѣчѣ
 ордїнѣлѣи Сѣ: Деополд: пе консіліар де кѣрте
 Грїм, пе Д. Ф. Делї Орєфіні; кѣ ордїнѣл
 коронєі де фїер клас І; пе патрїархѣл де Ве-
 неціа, пе контеле Отоліні Вісконтї, пе кон-
 теле Мелерїо; кѣ класѣл ІІ ачестѣі ордїн, пе
 контеле Сетала, Крївелї, пе епїскопїі де Ъдї-
 не, Верона, шї пе деосзѣіцїі прєзїденці а
 трїѣѣналѣрілор шї дрегзторї де ла Мілано і
 Венеціа; кѣ ордїнѣл коронєі де фїер класѣл
 ІІІ, пе фоарте мѣлцї деосзѣіцїі дрегзторї де
 ла Брешіа, Монца, Венеціа, Мілано, Бергамо
 Ъдіне, Віценца, Верона, Павїа, Падѣла, Кре-
 мона, шї а алтор політїі. Асемїне с'аѣ чїн-

тїт ҃н фoарте маре нѣмзр де алте персоане кѣ тїтаврїае де консіліар тайнїк, шамбелан, консіліар де кѣрте, консіліар де сфат ш. а. Дмвзцації, професорїї, презїденції а деосзвїтелор академії шї інстїтѣтѣрїї дїн Ломбардо-Венеціа, докторѣа віце-кравѣаї, шї дрегзторї а Кѣрції Дмпзрзтеції-Крзещїї, цївілії і мїлітарїї, саѣ днаїнтїт л рангѣрї шї саѣ декорат ла прїлежѣа днкоронзрїї М. Сале Дмпзратѣаї Фердїнанд де Краї а Ломбардо-Венеції.

Ф Р А Н Ц І А .

Ла прїлежѣа нашерїї а Контелѣї де Парїс, Краѣа аѣ ертат песте тот 362 персоане. Спнх кѣмкѣ вoтежѣа Контелѣї де Парїс саѣ хотзрїт пе ла 9 Октомврїе, шї кѣ Краѣа аѣ прегзтїт програма сервзрїлор че вор ҃рма атѣнче, лн времѣ кѣнд ел аѣ кѣлзторїт ла лїманѣа де Трeпорт.

Саѣ прїїмїт лѣїїнцарѣ де ла цермѣрїле Мексїкане кѣмкѣ сѣнцелe аѣ лнченѣт а сѣ рзвзрса лнтре Францезїї шї Мексїканїї. ҃н влс Мексїкан сѣ ала҃га лнтре Тампїко шї Веракрѣу де ҃н алт влс а ескадрeї Францезе, каре лаѣ прїнс, дар оаменїї дїн влс аѣ пѣтѣт скѣпа пе церм, шї де аколо лмпѣшка асѣвра дѣшманїлор лор, рзїнд пе вро кѣцѣа фoарте грeѣ.

Спнх кѣ гарїїзонѣа де ла Ліон сѣ ва лн-тѣрїї; кѣрїнд: ачѣстѣ мѣзѣрѣ сѣ паре а фї лнченѣтѣа ҃нeї демонстрації асѣвра Обїцерїї, фїїнд пре лндестѣа гарїїзонѣа пентрѣ тревїле пїації шї а лнвечїнателор четѣцї.

Мїнїстрѣа рззвoнѣаї аѣ орднѣїт сѣ се а-дѣне ла Константїна (лн Афрїка) провїантѣрїї пе ҃н ан, пентрѣ каре сѣ дїсфїїнцазѣ акѣм оркаре лндoмалз де аѣ Францезїї скопoс а пѣстра ачѣстѣ політїе.

МАРЕ БРИТАНИЕ.

Влсѣа де вапор Фoрфарсхїр хотзрїт а пѣвтї лнтре Хѣл шї Дѣндeе, аѣ пѣтїмїт о сфзрмаре пентрѣ кѣ аѣ крѣпат а са кѣлдаре.

Дїн 41 оаменїї че сѣ афла лн влс, аѣ скѣ-пат нѣмаї апроане ла 15 пе о сгннѣз, тар дес-пре соарта челораланції, нѣ сѣ цїе лнѣк нїмїк.

Де ла Малта скрїѣ дїн 23 Август кѣ а-коло сѣ афла ескадра адмїралѣаї Стопфорд, сосїнд де ла Тѣнїс шї Трїполїс, ескадра сѣ аѣзтѣеще дїн 9 влсе де лїне, шї алте маї мїчї корѣвїї. Ла Малта ҃рма фoарте маре скѣмпете де пѣїне.

Сѣ паре сїгѣр кѣмкѣ Гѣвернѣа Енглeз аѣ кѣпрїнс їнсѣлїле Фалкланд, афлзтоаре лн пар-тѣ Сѣа-остїкѣ ал Амерїчїї, шї аѣ декларат кѣ де ла 1 Юнї 1838, нїчї ҃н влс стрeїї нѣ ва маї пѣтѣ рзмѣнe аколо.

Де ла Јамаїка лнцїїнцѣзѣ дїн 31 Юлї, кѣмкѣ Негрїї де аколо, спре а аѣе мїжлоачеле де а серѣа зїѣа чѣ маре а словозeнїї лор, аѣ вѣн-дѣт тоате продѣкѣрїле лор, лнсѣш ачеле че нѣ ера коапте. Зїоа мѣнтѣрeї лор, ії о вор пe-трече прїн сервзрї де вѣкѣрїе. А дѣнарѣ дѣтѣтоаре де лецї ла Таѣаго, аѣ хотзрїт а-семїне а десфїїнца ровїа пе ачѣ їнсѣлз.

Д. Д. Рѣс шї Грен, аѣ лнтрепрїнс лн 11 Септемврїе тарзш о нoвѣа кѣлзторїе кѣ валoнѣа аерo-пѣвтїтор. Кѣ норочїре ії с'аѣ ковoрїт дѣпѣ че аѣ арїѣнс ла лнзлцїмѣ де 27,000 пал-ме, трекѣнд пїн атмосфeре пїне де омѣт, л-кѣт фрїгѣа аѣ лнгецат мѣнїле шї пїчoарїле Д. Грен. Лн 14, ачест сѣмeц аерo-пѣвтїтор аѣе сѣ сѣ сѣе тарз кѣ валонѣа ҃рїeш де Насѣѣ. Дар кѣлзторїа пїн аер а Д. Візе аѣ авѣт рѣѣ рeзѣлатат, кѣчї сосїнд валонѣа ла лнзл-цїме де 13,000 палме, газѣа (аерѣа ҃шор кѣ каре есте валонѣа ҃мпѣвт шї прїн а кѣрѣа мїжлочїре сѣ сѣе) тѣ лїпсїт деодатѣ, лн-кѣт валонѣа аѣ кѣзѣт ла пѣмѣнт кѣ о репe-цїѣне екстрoрдїнарѣ. Дїн норочїре, Д. Візе лнїанте де а сѣ апропїе де пѣмѣнт, аѣ пѣтѣт, дїзѣлї кортѣа ферїтор де кѣдeре, лнкѣт фѣ-рѣ грe вѣтѣмаре аѣ кѣзѣт лн цїeс; кѣ тоате ачесте, ел вoта асемїне кѣрїнд сѣ лнoтaскѣ а са кѣлзторїе.